

Lenka Pazdera
Porodní bába/Midwife
lenka.pazdera@gmail.com
midwifery.cz
perinatalnihospic.cz

Porodní bába v pokoji porodního centra, doba kovidová

Anotace:

Komunitní péče porodních asistentek obohacená velkou škálou osob, profesí a organizací, které se do péče mohou zapojit. Příklady veřejně hrazené péče, soukromé péče, nezávislé péče, charitativní a neziskové péče, spolupráce s nezdravotníky a neregulovanými profesemi.

Různé formy péče se prolínají a doplňují, střídají a probíhají souběžně. Je dobré vědět, co vše je k dispozici. Porodní bába musí mít povědomí o dalších dostupných službách a ideálně s nimi aktivně spolupracovat tam, kde to je v nejlepším zájmu klientky/dítěte. Když toto povědomí má, otevírá ženám dveře k další péči, která pro ně může být užitečná. Tento typ povědomí a péče vyžaduje individualizovaný přístup, kde je v centru zájmu žena a její dítě.

Vytvořeno v září 2023 v Londýně.
Fotky pochází ze soukromého archivu.
Všechna práva vyhrazena.

Komunitní péče porodních asistentek v Anglii – Přehled

Co je to komunitní péče? Péče v domácím prostředí a v blízkosti domova. Poradny mohou probíhat a služby mohou být poskytované například i v místních dětských centrech, ve zdravotních střediscích, v ordinacích praktického lékaře, v lokální knihovně/společenské místnosti atd. Vždy by mělo být v popředí to, co vyhovuje ženám a dětem.

Porodní asistentka Evelyn Cunningham na domácí návštěvě během těhotenství (Barts Health NHS Trust, Caseloading team nemocnice Whipps Cross)

Vyšetření novorozence porodní asistentkou pár hodin po porodu (v náručí tatínka)

- Nemocnice mají vždy několik týmů komunitních porodních asistentek.
- Komunitní porodní asistentky se starají o ženy už v těhotenství buď formou domácích návštěv (caseloading/one to one – kontinuální péče), nebo lokálních těhotenských poraden v blízkosti bydliště ženy (v místním zdravotním středisku, ordinaci praktického lékaře, v dětských centrech apod.).
- Ženy s komplikovaným těhotenstvím dochází také na specializované poradny přímo do ambulancí v nemocnici.
- Péče může být kontinuální, kdy žena zná svoji porodní bábu (nebo několik porodních bab, které se v péči o ni střídají), ale může být také fragmentovaná, kdy se žena na každé poradně potká s jinou porodní asistentkou. Záleží na lokální organizaci daného komunitního týmu.
- **Dlouhodobým plošným plánem péče pro všechny ženy v Anglii je zavedení kontinuální péče porodní asistentky. Více v Better Births Report:** <https://www.england.nhs.uk/wp-content/uploads/2016/02/national-maternity-review-report.pdf>
- Porodní bába se stará jak o ženu, tak o novorozence. Doma, v nemocnici, v porodním centru/domě i v komunitě.

Schéma komunitní péče o zdravou ženu a dítě

- První novorozenecké vyšetření (oči, srdce, kyčle, u chlapců varlata) dělá neonatolog v nemocnici nebo vyškolená porodní asistentka, která může vyšetření provádět i v porodním domě nebo doma.
- Screeningové vyšetření sluchu se provádí buď během hospitalizace nebo ambulantně (v nemocnici nebo na klinikách v blízkosti bydliště ženy). Toto vyšetření provádí speciálně vyškolený zdravotnický asistent.
- Zdravou ženu a dítě propouští domů porodní asistentka. Pokud porod proběhne doma, formálně ukončí porodní péči doma několik hodin po porodu.

1. návštěva doma: První den po domácím porodu i po propuštění z porodního centra nebo porodnice přijde PA na domácí návštěvu zkontrolovat ženu i dítě.

2. návštěva doma: Pátý den po porodu přijde PA k ženě domů. Zkontroluje ženu. Dítě má screening z patičky a vážení. (Tato kontrola někdy probíhá v lokální poradně v místě bydliště ženy.)

3. návštěva doma: Probíhá desátý den po porodu (cca 10. až 14.) buď doma, nebo na lokální klinice. Proběhne kontrola ženy. Dítě má opět vážení, pokud je zpět na porodní váze nebo výše a pupečník odpadl, nejsou problémy s kojením/krmením je dítě propuštěno z péče porodní asistentky. Žena také, pokud je vše v pořádku. Pokud ne, komunitní péče PA pokračuje, zpravidla nejpozději do 28 dne po porodu.

4. návštěva doma: Propuštění z péče porodní asistentky – 28. den po porodu.

- Cca ve 2 týdnech věku dítěte se do péče vkládá také Health Visitor, což je buď zdravotní sestra, nebo porodní asistentka se specializací v péči o děti v komunitě. Ta potom o dítě pečuje do 5 let věku. Health Visitor přichází poprvé na domácí návštěvu, dále kontroly probíhají v lokálních poradnách v místě bydliště dítěte (dětských centrech, knihovnách atd.).
- V komunitních poradnách i v domácím prostředí mohou při péči pomáhat také zdravotnické asistentky. Jejich role se mohou výrazně lišit a zahrnovat různé úkony: Pomoc s přípravou poradny, vážení, měření tlaku, až po samotné vedení poradny (často pátý nebo desátý den) pro ženy a děti bez

předchozích komplikací. Přímé poradny dělají speciálně vyškolené zdravotnické asistentky (MAP – Maternity/Midwifery Assistant Practitioner).

- V 6 týdnech dítě absolvuje kontrolu u rodinného lékaře (GP – general practitioner), který provede novorozenecké vyšetření (stejné vyšetření, které se provádí po porodu). Žena jde na kontrolu po šestinedělí také k rodinnému lékaři.

Novorozenec přichází druhý den po narození do nemocnice na ambulantní novorozenecká vyšetření a vítá se se svou porodní asistentkou

Porodní asistentka na domácí návštěvě pátý den po porodu

Poslední návštěva komunitní porodní asistentky a propuštění z péče (28. den)

Tabulkový přehled NHS péče

(péče hrazená z veřejných peněz dostupná všem rezidentům v Anglii)

Porodní a poporodní péče o ženu a dítě (základní úkony a aktéři)			
	Kdy	Kdo	Kde
Fyziologický porod	Tehdy, když nastane	Porodní báby, zdravotnické asistentky	Doma, v porodním centru, porodním domě, na porodním sále
Porod s komplikacemi	Tehdy, když se nebo ho někdo zkomplikuje	Porodní báby, záchranáři (převoz), porodníci, zdravotnické asistentky, zdravotní sestry, anesteziologové	Doma (převoz), na porodním sále, v porodním centru
První vyšetření novorozence (oči, srdce, kyčle, u chlapců varlata)	Kdykoliv po porodu	Porodní báby, neonatolog, speciálně vyškolená novorozenecká sestra	Doma, v porodním centru, v porodním domě, na porodním sále, na poporodním oddělení, na novorozeneckém oddělení (nedonošené/ nemocné děti)
Screening sluchu novorozence	Několik hodin po porodu a dál	Speciálně vyškolený zdravotnický asistent	Na porodní centru, na poporodním oddělení, na novorozeneckém oddělení (nedonošené, nemocné děti), ambulantně
Pomoc s kojením u zdravých dětí	Ihned po porodu až do propuštění z péče PA	Porodní báby, zdravotničtí asistenti, laktační poradkyně, peer support (vyškolení laici)	Doma, v porodním centru, v porodním domě, na porodním sále, na poporodním oddělení, v komunitě
Pomoc s kojením u nedonošených a nemocných dětí	Ihned po porodu až do propuštění dítěte z neonatologické péče	Porodní báby, novorozenecké sestry, zdravotničtí asistenti, laktační poradkyně, peer support (vyškolení laici), rodinný lékař (předepisování léků)	V nemocnici, na novorozeneckém oddělení, doma, v komunitě

Propuštění po porodu: zdravé dítě a žena	Za několik hodin až druhý den po porodu	Porodní báby	Z domácí porodní péče, z porodního centra, z porodního domu, z poporodního oddělení.
Propuštění po porodu: komplikace, instrumentální porod, sekce	Několik hodin po porodu (instr.), druhý den (ELCS), několik dní dle potřeby	Porodní báby, porodníci, neonatologové	Z porodního sálu, z porodního centra, z poporodního oddělení
První návštěva ženy a dítěte po porodu	První den po propuštění/druhý den po porodu doma	Porodní báby	Doma
Druhá návštěva doma	Pátý den	Porodní báby, speciálně vyškolení zdravotníci asistenti	Doma, lokální klinika v místě bydliště ženy
Třetí návštěva doma	Desátý den	Porodní báby, speciálně vyškolení zdravotníci asistenti	Doma, lokální klinika v místě bydliště ženy
Další návštěvy doma	Podle potřeby	Porodní báby a porodní báby specialistky	Doma, lokální klinika v místě bydliště ženy
Propuštění z péče porodní asistentky	10.–28. den po porodu	Porodní bába, speciálně vyškolení zdravotníci asistenti	Doma, lokální klinika v místě bydliště ženy
Péče Health Visitor	2. týden života dítěte do 5 let věku dítěte	Health Visitor - Porodní bába/zdravotní sestra se specializací	Doma, lokální klinika v místě bydliště ženy
Péče Health Visitor (zranitelné rodiny, problematické rodiny)	Začíná během těhotenství, do 5 let věku dítěte	Health Visitor - PA/zdravotní sestra se specializací	Doma, lokální klinika v místě bydliště ženy, v nemocnici - dle potřeby
Opakované novorozenecké vyšetření	6.–8. týden života	Rodinný lékař (GP)	V ordinaci
Kontrola ženy po šestinedělí	6.–8. týden po porodu	Rodinný lékař (GP)	V ordinaci

Komunitní porodní dům, Barking, východní Londýn, fotky dětí zde narozených

Kancelář komunitních porodních asistentek

Ordinace komunitní porodní asistentky

Uniformovaná porodní asistentka poporodního oddělení

Neuiformovaná porodní asistentka v komunitní poradně v dětském centru

Specializovaná a další péče

Porodní asistentky se specializací na kojení a dětskou výživu

Ve většině nemocnic je jedna taková PA, ale může to být i vícečlenný tým. Starají se o co největší podporu kojení a zajišťují implementaci standardů UNICEF. Dělají školení řadovým PA a všem dalším zdravotníkům pracujícím v porodnici a zároveň poskytují přímou podporu ženám, které mají s kojením problém. Pracují jednak v porodnici, ale také v komunitě. Mohou za ženami přijít na oddělení šestinedělí, domů, nebo pořádají komunitní kliniky či podpůrné skupiny pro kojící ženy. Často také spolupracují s laktačními poradkyněmi nebo vyškolenými laiky z řad žen, které samy své děti kojily nebo kojí (peer support). Ty také mohou s podporou kojení pomáhat.

Porodní asistentky pečující o ženy po úmrtí dítěte

Bereavement midwife může také chodit na domácí poporodní návštěvy k ženám, které o dítě přišly, a může s nimi nadále zůstat v kontaktu i dlouhodobě. Dává rodičům informace o možnostech vyšetření zemřelého dítěte (genetické testy, možnosti pitvy), rozloučení s dítětem a může ženu nebo oba rodiče doprovodit, když se jdou na dítě v poporodním období podívat do rozlučkové místnosti. Také se s nimi setkává s odstupem několika týdnů společně s gynekologem při sdělení výsledků pitvy a genetických testů, pokud proběhly, případně výsledků histologie placenty (pokud pitva ani genetické testy neproběhly) a krevních testů a nastaví společně plán péče pro případná další těhotenství.

Skromná kancelář porodní asistentky specialistky

Tým porodních asistentek pro zranitelné ženy

V nemocnicích je často specializovaný tým porodních asistentek, které se věnují ženám a dětem, které jsou nějakým způsobem znevýhodněné a zranitelné – samoživitelkám, náctiletým matkám, rodinám, které jsou pod dohledem sociálních služeb, ženám, které jsou oběťmi domácího násilí, obchodu s lidmi a podobně. Tyto porodní asistentky poskytují intenzivnější péči, vídají ženy častěji a pomáhají jim připravit se na mateřství. Dále jim pomáhají vyžádat si sociální dávky, na které mají nárok, předají kontakt na potravinové a šatní banky, banky s vybavením pro děti, pomohou vyřídit žádosti o obecní byt a tak dále. Tyto týmy úzce spolupracují s **Vedoucí porodní asistentkou pro děti a ženy v ohrožení (Safeguarding midwife)**. S její podporou komunikují **se sociálními službami**, podílí se na vytváření plánů na ochranu dítěte tam, kde je to potřeba, a starají se o dodržení plánu během hospitalizace ženy a dítěte. Vedoucí PA pro ochranu dětí zajišťuje školení všech ostatních PA a personálu nemocnice ve věcech zneužívání a týraní dětí, jak takové jednání odhalit a při jeho odhalení dále postupovat. V její gesci je také péče o ženy v ohrožení, doporučí kontakty na konkrétní profesionály a organizace, které mohou pomoci ohroženým ženám (domácí násilí, ženy prchající z jiných zemí, ženy ohrožené domácím násilím, obchodem s lidmi, nucenou prostitucí atd.). V některých nemocnicích může být také **tým pro řešení bezdomovectví**, který úzce spolupracuje s PA pro zranitelné a ohrožené ženy.

Tato péče bývá v poporodním období velmi intenzivní a trvá celých 28 dní po porodu. Poté jsou žena a dítě předáni do péče **Health Visitor (sestra/PA se specializací na péči o děti v komunitě)**. PA za těmito ženami dochází domů, může ženu také doprovodit na další vyšetření a také se účastní porad se sociálními službami. V tomto období se často rozhoduje, zda dítě se ženou zůstane, či nikoliv.

Neonatologická péče

O nedonošené a nemocné novorozence pečují neonatologické týmy. Novorozenecké sestry mají takzvané **Outreach týmy – komunitní týmy**, které se o dítě starají i po propuštění domů, dochází k dítěti domů na domácí návštěvy a poskytují podporu až do doby, než se vše doma ustálí a dítě dosáhne plného zdraví nebo do doby, než péči převezme jiný tým.

Poznámka na okraj: V některých nemocnicích jsou do domácí péče propouštěné i novorozené děti se žloutenkou vyžadující fototerapii. Ta je prováděna doma a porodní asistentka nebo novorozenecká sestra domů dochází dítě kontrolovat a provádět odběry krve.

Banner informující o zavádění kontinuální péče porodní asistentky pro všechny ženy, Barts Health, NHS Trust, nemocnice Whipps Cross, příchodová hala budovy porodnice

NHS
Barts Health
NHS Trust

**With you
all the way**

**Midwifery
continuity
of carer**

A named midwife will coordinate your care throughout your pregnancy, the birth and the postnatal period. Continuity of carer means that you will receive personalised care which is much better for you and your baby.

Your care will be given by:

- A named midwife
- The midwifery team with whom she works
- A named consultant obstetrician

Do ask any midwife for more information

www.bartshealth.nhs.uk/maternity

Rodinná zdravotní sestra (Family nurse partnership programme)

Program pro mladé a zranitelné matky a rodiny do 24 let věku. Speciálně vyškolená sestra chodí k ženě domů na návštěvy od těhotenství až do dvou let věku dítěte. Pomáhá ženě a rodině připravit se na příchod dítěte, navázat s dítětem zdravý vztah a dobře o sebe i dítě pečovat. <https://fnp.nhs.uk/>

Péče o duševní zdraví (Terapeuti, psychologové, psychiatrická péče)

Pokud ženy trpí depresí, úzkostí nebo jinými psychickými problémy, mohou během těhotenství docházet na terapii. K této péči se buď referují samy, nebo je odesílá PA, Health Visitor nebo rodinný lékař (GP). Ženy se závažnými duševními problémy jsou i v péči psychiatra. Existují také Mother and Baby psychiatrická oddělení, kde může být žena v lůžkové péči i se svým dítětem.

Sociální služby a další podpůrné programy

Pokud jsou v rodině děti v ohrožení, do péče přímo dochází sociální pracovník, který nastavuje v součinnosti se soudy plán péče o dítě či děti. Pokud jsou v rodině problémy, ale ne tak vážné, aby muselo dojít k soudu a soudně stanovenému plánu péče, jsou i nižší úrovně sociální péče ve formě různých podpůrných programů pro matky, rodiče i rodiny.

Dětská centra (Zřizovaná místní samosprávou)

Jsou to místa, kde probíhají státem financované programy pro děti a rodiny. Nejintenzivnější programy bývají právě pro poporodní období - baby masáže, podpůrné kojící skupinky nebo herničky pro kojence a batolata. Ženy se zde mohou spolu potkat a poradit se o svých problémech s PA nebo Health Visitor či laktační poradkyní. Mohou si přijít dítě zvážit, poradit se o kojení, výživě, trénování na nočník a raném vzdělávání.

Hospicové služby (Nejsou hrazené NHS, jsou to charitativní organizace, pro rodiny je péče zadarmo)

Do péče o děti, kterým je prenatálně diagnostikované závažné onemocnění či vývojová vada, se na přání rodičů může zapojit i hospic. Některé hospice mají zaměstnanou novorozeneckou sestru, některé porodní asistentku (https://ehospice.com/inter_childrens_posts/childrens-hospice-employs-first-hospice-midwife-in-europe/). Hospic poskytuje péči a podporu matce/rodičům/rodině, po porodu úzce spolupracuje s novorozeneckým oddělením a může zajistit péči o dítě v domácím prostředí nebo ve svých prostorách. Hospice poskytují také psychickou a duchovní podporu celé rodině podle jejich přání a potřeb a pomáhají s praktickými aspekty péče o dlouhodobě nemocné nebo umírající dítě.

Neziskové organizace, charity, dobrovolné spolky

Organizací spolků a charit je v UK celá řada. Často jsou provozovány lokálně v určitém městě či čtvrti. Mohou se zaměřovat na kojení, na konkrétní onemocnění (genetické, metabolické atd.) či vrozenou vadu (např. Downův syndrom atd.), na narození dvojčat a vícčrat. Existují také doprovodní neziskové organizace, například poskytnou péči doly ženám ve vězení nebo ženám v ohrožení (válečné uprchlice, oběti obchodu s lidmi atd.), potravinové banky, šatní banky a banky výbavy pro děti.

Vícečetná těhotenství

Nedonošenost

Ztráta těhotenství, ukončení těhotenství, úmrtí dítěte

Genetické vady

Vývojové vady

Bezdomovectví

Chudoba

Domácí násilí

Sexuální násilí a obchod s lidmi

Uprchlictví

Migrace

Tyto organizace pořádají kluby (virtuální nebo fyzické), někdy poskytují ženám a rodinám s novorozenci individualizovanou podporu, poskytují finance a granty nebo specializované vybavení, zprostředkují péče specialisty a tak dále. Mohou nabízet domácí návštěvy, doprovázení do nemocnice nebo odlehčovací služby.

Příklady:

<https://www.douglaswithoutborders.com/referrals>

<https://www.birthcompanions.org.uk/>

<https://twinstrust.org/>

<https://www.downs-syndrome.org.uk/>

<https://refuge.org.uk/>

<https://www.arc-uk.org/>

<https://littlevillagehq.org/uk-baby-banks/>

Jiné formy péče než NHS

Soukromé zdravotní služby

Některé nemocnice kromě NHS péče poskytují také porodnickou péči soukromou. V budově NHS porodnice může být patro, kde je soukromá ambulance a soukromé oddělení. Ženy si péči mohou uhradit přímo. Některé ženy mají od zaměstnavatele soukromé zdravotní připojištění, které tuto porodní péči hradí.

Soukromá péče je často tzv. consultant-led neboli v režii gynekologa-porodníka, ale probíhá i formou péče porodní asistentky, záleží co si klientka přeje. Komunitní poporodní péče porodní asistentky je v balíčcích soukromé péče rovněž nabízena a jde o službu velmi žádanou.

Kingston Hospital <https://kingstonprivatehealth.co.uk/specialities/maternity/>

St. Thomas' Hospital <https://guysandstthomasprivatehealthcare.co.uk/services/maternity/>

*Pokoj na soukromém oddělení
Westminter Suite*

St Mary's Hospital – Lindo Wing, kde se narodily všechny děti královského páru Kate a Williama <https://imperialprivatehealthcare.co.uk/maternity/>

(foto Town and Country Magazine)

Také existuje celá soukromá porodnice v Londýně, The Portland Hospital <https://www.hcahealthcare.co.uk/our-services/specialties/maternity-care> (BBC dokument Five Star Babies můžete shlédnout zde: vimeo.com/633925507)

BBC Sign in Home News Sport Weather iPlayer Sounds Bitesize

two Five Star Babies: Inside the Portland Hospital

Home Episodes Clips

On iPlayer
Not available

An exclusive glimpse inside the UK's only private maternity hospital, where everyone from Victoria Beckham to the Duchess of York has paid a premium for the ultimate pampered birth.

The image shows a screenshot of the BBC website. At the top is the BBC logo and navigation links. The main heading is 'two Five Star Babies: Inside the Portland Hospital'. Below this is a sub-navigation bar with 'Home', 'Episodes', and 'Clips'. The central image shows a group of people in a hospital setting: a chef in a white uniform, a woman in a purple uniform, a woman in a black dress holding a baby, a woman in a blue suit, a man in blue scrubs, and a woman in blue scrubs. To the right of the image is a box that says 'On iPlayer' and 'Not available'. Below the image is a caption: 'An exclusive glimpse inside the UK's only private maternity hospital, where everyone from Victoria Beckham to the Duchess of York has paid a premium for the ultimate pampered birth.'

Chelsea and Westminster NHS Trust - Kensington Wing
<https://thekensingtonwing.co.uk/>

TRANSLATE ▾

ABOUT ▾ TEAM SERVICES ▾ INFORMATION ▾ CONTACT ▾

The Kensington Wing. Private Maternity at Chelsea and Westminster Hospital.

- Private en-suite rooms
- Consultant and Midwife-led Care
- Located next to the NICU for additional peace of mind

COVID-19 VISITOR POLICY

Existuje i soukromá společnost poskytující veškerou péči porodních asistentek Private Midwives <https://privatemidwives.com/> Jejich péče je také hrazena přímou platbou od ženy.

Nezávislé porodní asistentky

Nezávislé PA (Independent midwives) pracují samostatně, ve dvojicích nebo malých týmech a to na živnostenský list. Starají se o ženy v komunitě a v domácím prostředí a poskytují péči u domácích porodů. Zpravidla nemohou v porodnici pracovat, ale mohou přijít jako doprovod. Některé porodnice mají s některými nezávislými porodními asistentkami uzavřenou smlouvu (dohodu o

provedení práce – bank contract/honorary bank contract), díky níž se mohou o ženu starat, i když potřebuje převoz do nemocnice.

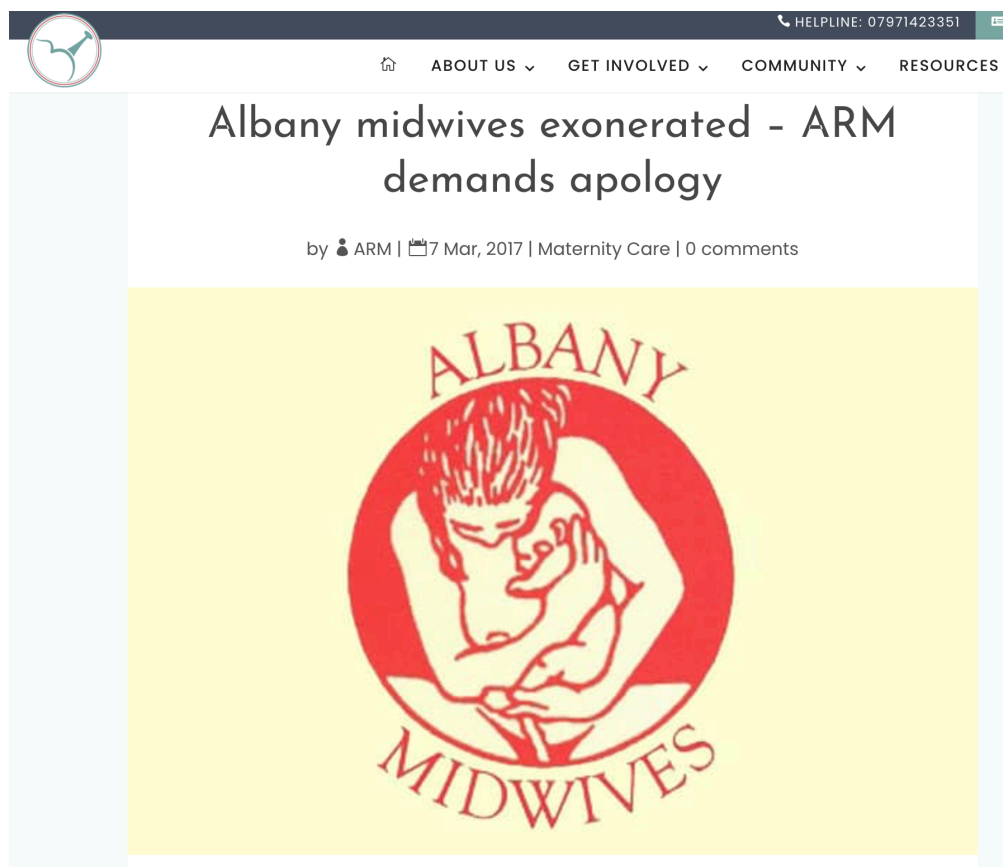
Yorkshire <https://www.maternityandmidwifery.co.uk/innovation-and-collaboration-between-independent-and-nhs-midwives-in-yorkshire/>

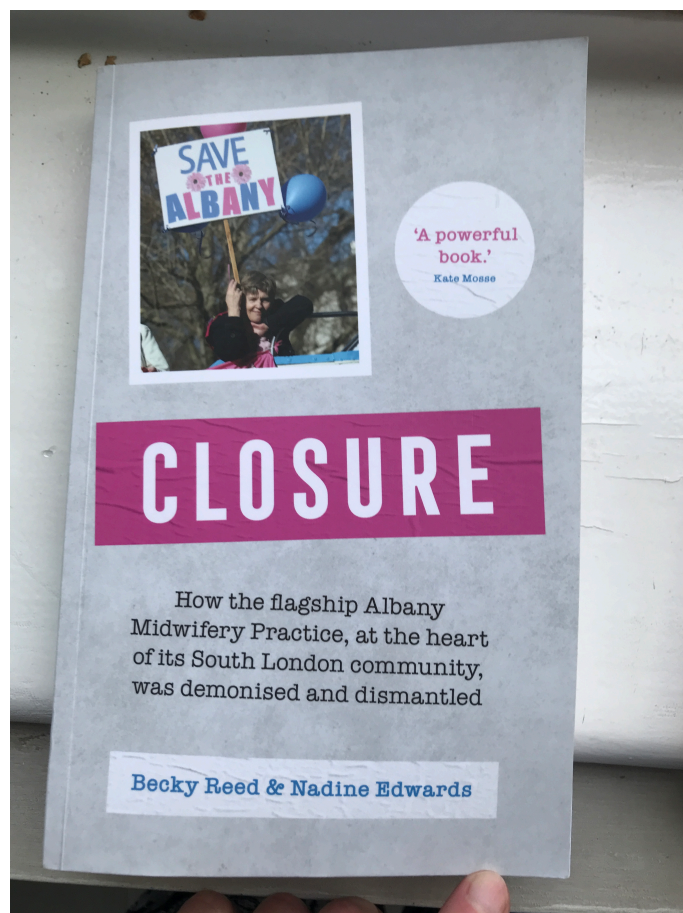
Chelsea and Westminster NHS Trust a spolupráce s <https://www.myprivatemidwife.co.uk/how-we-can-help>

V minulosti (po dobu 12 let) také existovala užší forma spolupráce mezi praxí nezávislých PA a NHS, kdy si nemocnice NHS tyto porodní asistentky najala, aby se staraly o ženy v komunitě v určité geografické oblasti.

The Albany Practice v jiholondýnské čtvrti Peckham. <https://www.midwifery.org.uk/news/maternity-care/albany-midwives-exonerated-arm-demands-apology/>

“Porodní asistentky z praxe Albany zproštěny viny, Asociace radikálních porodních asistentek žádá omluvu”

Dalším podobným projektem byly **One to One Midwives** ve Wirral v severozápadní Anglii. V této praxi vlastněné dvěma porodními asistentkami byly zaměstnávány další porodní asistentky, jejich péče byla hrazena NHS. <https://www.england.nhs.uk/north-west/wp-content/uploads/sites/48/2022/09/One-to-One-Final-Report-Appendices-August-2022-post-Final-1.pdf>

Dalším podobným projektem, opět s trochu odlišnou organizací (společnost podílově vlastněná všemi PA, které tam pracovaly), byly **Neighbourhood Midwives** ve Waltham Forest ve východním Londýně. <https://www.birthrights.org.uk/2019/01/30/neighbourhood-midwives/>
https://en.wikipedia.org/wiki/Neighbourhood_Midwives

Žádná z těchto tří výše jmenovaných spoluprací už neexistuje. Při organizaci těchto služeb došlo k různým politickým konfliktům a organizačním chybám, které zapříčinily zánik těchto služeb. Velkou výhodou těchto služeb byla maximální individualizace péče, která byla ženám velmi blízko, probíhala v jejich komunitě. Péče vykazovala také velmi dobré porodnické výsledky a byla u žen velice oblíbená.

Travelling midwives – kočovné porodní asistentky

Jedná se o nezávislé porodní asistentky, které cestují po světě a poskytují ženám péči v zemích, kde tato péče není běžně dostupná, nebo alespoň ne formou, kterou si ženy přejí.

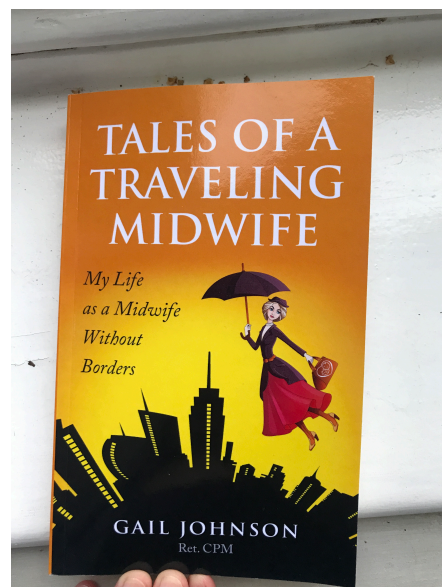
Gail Johnson <http://midwifewithoutborders.com/>
kniha *Tales of a Travelling Midwife*

Paul Golden www.youtube.com/watch?v=ymlQpJHTRhc&t=156s

Kathryn Weymouth <http://www.independentmidwives.com/>

Marianne Littlejohn <http://www.spiritualbirth.net/about>

Brittany Thornton <https://www.wildheartmidwife.com/>

Spolupráce nezávislých a soukromých porodních asistentek a NHS, shrnutí

- Probíhá různými způsoby, neformálně i formálně.
- Formální způsoby: Nezávislá PA má s nemocnicí Dohodu o provedení práce (bank contract/honorary bank contract) a porodní péči doma poskytuje pod hlavičkou NHS, při transferu do nemocnice v péči o ženu pokračuje (Yorkshire, Chelsea and Westminster).
- Formální způsoby: Nasmlouvaný balíček péče pro určitý počet žen v geografické oblasti, kterou nemocnice pokrývá, s týmem soukromých porodních asistentek: The Albany Practice, One to One Midwives, Neighbourhood Midwives.
- Výhody formální spolupráce pro nemocnici: PA může vypomoci když ve službě někdo chybí, může také pokrýt příslužby na telefonu k domácím porodům nebo přímo péči u domácích porodů NHS klientek. Nemocnice dostane za porodní péči platbu.
- Neformální způsoby: Žena má svoji soukromou nebo nezávislou porodní asistentku, zároveň je v nemocnici také registrovaná k péči a některé

aspekty péče čerpá tam (typicky krevní testy, ultrazvuky, případná specializovaná vyšetření). To zvyšuje hladkost předání péče do nemocnice v případě komplikací.

- Některé ženy si najmou nezávislou/soukromou PA až na poporodní období, na pomoc s kojením a podporu v šestinedělí.
- Péče nezávislých PA se často mísí s péčí NHS.

Další aktéři v péči o ženu a novorozence po porodu

Existují další způsoby péče podle volby ženy, o kterých je potřeba mít povědomí a znát jejich výhody a nástrahy.

Je zcela na volbě ženy, jakou péči si v těhotenství, během porodu a po porodu zvolí, a koho si vybere, aby se o ni staral.

Jsou i ženy, které si zdravotní péči v těhotenství, při porodu a po porodu nepřejí, nebo absolvují jen naprosté minimum vyšetření. Toto je legální postup, ke zdravotní péči nemůže být nikdo nucen (existuje pouze několik zákonem jasně stanovených výjimek).

- Minimální nebo žádná péče NHS v těhotenství, za porodu a po porodu jako volba ženy
- Freebirthing - svobodný, neasistovaný porod jako volba ženy. Nejedná se o neplánovaně neasistovaný porod (tomu se říká BBA - birth before arrival).
<https://www.birthrights.org.uk/factsheets/unassisted-birth/>
<https://www.rcm.org.uk/media/5454/cb-guidance-on-freebirth-or-unassisted-childbirth.pdf>
- Neregulované *birthkeepers* neboli *strážkyně porodu*, často deregistrované porodní asistentky. Toto je trend, který se objevuje všude po světě.

Kemi Johnson <https://www.kemibirthjoyjohnson.com/>

Joy Horner <https://birthjoy.co.uk/> ,

Felicity Duarte <https://www.felicityinbirth.com/>

When Push Comes to Shove <https://www.whenpushcomestoshove.co.uk/>

- Duly, které poskytují praktickou podporu a oporu ženě a rodině v období těhotenství, porodu a v poporodním období
- Laktační poradkyně
- Peer support (zkušenější kamarádka, sestra, teta, matka)

Seznam profesí, které se na poporodní péči o ženu a dítě mohou podílet

- Porodní asistentka
 - NHS
 - Soukromá
 - Nezávislá
 - Kočovná
- Porodní asistentka specialista
 - pro péči po perinatální ztrátě
 - pro kojení a výživu dítěte
 - pro zranitelné a ohrožené ženy a děti
 - pro duševní zdraví
 - pro ženy s infekčním onemocněním (HIV, hepatitida B,C, syfilis)
 - pro perinatální hospicovou péči
 - mohou existovat a existují i další specializace
- Zdravotnická asistentka (Healthcare assistant, Maternity care assistant)
- Speciálně vyškolená pomocnice porodních asistentek (MAP - maternity/midwifery assistant practitioner)
- Zdravotní sestra
- Zdravotnický záchranář
- Rodinný lékař
- Gynekolog
- Health Visitor - sestra/PA se specializací na péči o děti v komunitě
- Rodinná sestra (Family nurse practitioner)
- Laktační poradkyně

- Psycholog
- Terapeut
- Psychiatr
- Psychiatrická sestra
- Sociální pracovnice
- Pracovnice dětských center
- Dula
- Strážkyně porodu (birthkeeper)
- Peer support (Vzájemná podpora, např. nedonošené děti, genetická onemocnění, kojení, přeživší domácího násilí, znásilnění, samoživitelky...)

Screenshot pozvánky na akci pro porodní asistentky, pořádané londýnskou záchrannou službou. Často jedna nebo druhá strana pořádá společná školení s různou tematikou, školení vedou k lepšímu vzájemnému pochopení a lepší spolupráci při převozech žen z komunity do nemocnice

The screenshot shows a mobile browser interface with a Twitter post. The browser's address bar displays 'mobile.twitter.com'. The tweet is from the 'London Ambulance Service NHS Trust' and features a yellow background. It includes a photo of a diverse group of healthcare professionals, the NHS logo, and a circular emblem with the text 'INTEGRATING ACCESS TO URGENT & EMERGENCY CARE'. The main text of the tweet reads: 'Calling for a London Ambulance Keeping Mothers and Babies Safe'. Below this, it specifies the event: 'Student Midwives, Midwives, Maternity Support Workers International Day of the Midwife Wednesday 5th May 2021 Maternity Webinar 18:30-19:30'. A QR code is provided with the instruction 'SCAN ME'. The URL 'www.eventbrite.co.uk/e/calling-for-a-london-ambulance-keeping-mothers-and-babies-safe-idm2021-tickets-152530788695' is listed at the bottom of the tweet.

Záchranné služby mají ve svých týmech také porodní asistentky. Zde se můžete podívat na video, kde vedoucí porodní asistentka londýnské záchranné služby vysvětluje svoji roli. www.youtube.com/watch?v=d3mvEKdiwpl

Věci, které se v Anglii nepovedly a bylo by dobré se z nich poučit

V Anglii se klade neproporcionální důraz na porodní péči a zanedbává se poporodní péče (říká se jí Popelka). Ženy si často stěžují na přetížená poporodní oddělení. Jedním z řešení přetížení poporodních oddělení je velmi brzké propouštění žen a dětí domů, což klade větší požadavky na komunitní péči. Ačkoliv je snaha nedostatky v poporodní péči zlepšovat, ale jedná se o dlouhotrvající problém. Je potřeba začít už na začátku a umožnit kontinuální péči už od těhotenství. Tím se eliminuje mnoho potenciálních problémů. Kvůli nedostatku personálu byl bohužel plán na implementaci kontinuální péče zpomalen a není jasné, kdy bude tato péče dostupná pro všechny ženy.

Regulace porodních asistentek orgánem Nursing and Midwifery Council (NMC) je naprosto nevhodná. Tato organizace nerozumí porodní asistenci jako celku, hází zdravotní sestry a porodní asistentky do jednoho pytle a porodní asistence je kvůli NMC přeregulovaná. Chování NMC je zastrašující a šikanující vůči registrantům, místo aby bralo v potaz zájmy samotných profesí, které reguluje. Registrace u NMC je drahá a hospodaření této organizace je netransparentní a nehospodárné. NMC investuje mnoho peněz do svého PR a prezentace, ale neinvestuje téměř žádné zdroje do

konstruktivního budování vztahu s registranty. NMC také při vyšetřování prohřešků registrantů nerespektuje principy spravedlnosti, procesy trvají nelidsky dlouho (v řádu let, po které je registrant často suspendován). Opakovaně se stává, že NMC odebere někomu registraci, ten se obrátí na Vrchní nebo Odvolací soudy a ty mu registraci navrátí zpět. I kvůli přílišné a špatně postavené regulaci některé porodní asistentky raději dobrovolně z registru odcházejí. Vyhlídkou na lepší budoucnost je, že snad tento orgán brzy zanikne a objeví se lepší možnosti regulace porodní asistence. Více informací na webu organizace NMC Watch, která monitoruje ne/fungování NMC <https://nmcwatch.org.uk/>

<https://www.nursingtimes.net/home/is-the-nmc-fit-for-purpose-15-07-2016/>
<https://www.nursingtimes.net/news/professional-regulation/exclusive-expert-midwife-attacks-nmc-in-explosive-resignation-letter-14-06-2018/>

Ačkoliv je v Anglii situace lepší než v České republice, stále přetrvává hierarchické chápání péče o ženu, které je škodlivé pro všechny zúčastněné. Zejména v nemocnicích je hierarchizace personálu silná, čímž se vytváří pro ženy a děti nehostinné prostředí, které inklinuje k ignorování jejich skutečných potřeb. V komunitní péči je partnerský způsob péče o ženu a dítě mnohem lépe proveditelný. Ve vlastním prostředí se ženám lépe artikulují jejich názory a potřeby. Porodní asistentka k ženě v komunitě přichází jako návštěvník s nabídkou péče, nikoli jako autorita diktující, co má žena a dítě podstoupit.

Pro maximální bezpečnost péče a spokojenost žen a rodin s péčí je potřeba cíleně spolupracovat se všemi, kdo se na péči podílí. Všechny tyto profese/aktéři by měli kolem ženy a dítěte vytvářet kruh podpory. V centru kruhu stojí žena, dítě a jejich rodina. Ženy ví samy nejlépe, co z naší nabídky péče potřebují a chtějí.

Figure 1 Woman-centred care

Obrázek: WHO